

Aardappeleters
huiszegen
Foto Lokale
Omroep Nuenen

Huiszegen Haendel
Foto René Cuijpers

René Cuijpers

Kevelaer wereldnieuws!

Onlangs deed de Nuenenaar Kees Rovers een wereldontdekking. Op het meesterwerk 'Aardappeleters' (Nuenen, 1885) van Vincent van Goch blijkt de huiszegen van Kevelaer afgebeeld. Toeval of niet, onlangs dook de zeldzame huiszegen van Handel bij ons op. Beide prenten zijn aandenkens aan de respectievelijke processies naar Kevelaer en Handel, die thuis aan muren en aan de binnenkant van kastdeuren werden opgehangen.

Kees Rovers was al twee decennia op zoek naar de afbeelding die op het schilderij van Van Goch zichtbaar was. Die heeft overigens zijn eigen Van Goch museum aan de Berg in Nuenen. De combinatie Nuenense processie naar Kevelaer en de souvenirs die men mee terugbracht, gaven het licht voor deze ontdekking. Door deze ontdekking zal de betekenis van het schilderij van Van Goch de komende tijd weer internationaal in de belangstelling komen te staan.

Huiszegens werden vaak afgedrukt op zogenaamd boterpapier. Dit is een vette papiersoort die bestand is tegen de vette lucht in de toenmalige huiskamers. De huiszegen van Kevelaer is gedrukt bij drukkerij Geerinck te Kevelaer, waarschijnlijk 3e kwart 19e eeuw¹.

De zeldzame huiszegen van Handel is afkomstig uit de voormalige collectie van Frans van der Aa Handel/Gemert en is gedrukt door drukkerij P.J. Brepols te Turnhout, eerste kwart 19e eeuw². Drukkerij Brepols, maar ook onder andere druk-

kerij Van Genechten Turnhout, waren toen al wijd en zijd bekend staande drukkerijen met vooraanstaande lithografische kennis. Het is niet zonder toeval dat deze lithografische kennis werd toegepast in de eind 19e eeuw opkomende sigarenindustrie in Eindhoven en De Kempen. Hoe duurder de sigaar hoe exclusiever het 'sigarenbandje'. Later kon de vooraanstaande positie worden gebruikt bij de productie van chips en kon mede hierdoor ASML uitgroeien tot wereldmarktleider. Kevelaer geniet bij onze Heemkundekring thans een bijzondere belangstelling. De kapel van Kevelaer staat op de grond van de huidige Baron van Loë. Laat die baron nou net familie zijn van de vroegere commandeur, Bertram Wessel van Loë (commandeur Gemert (1691-1712) en Carolus Codefridus van Loë tot Wissen (commandeur Pitzenburg Mechelen vanaf 1686)³. Onlangs mochten we kennismaken met de pastoor van Kevelaer, tevens 'huisgeestelijke' van de huidige baron Van Loë.

Noten:

1. www.eindhoven-kevelaer.nl
2. www.deprentfabriek.de
3. Ridders en Priesters, acht eeuwen Duitse orde in NW-Europa, pag. 194

De boerderij van het armbestuur op de Heuvel anno 1958. De boerderij werd gebouwd in 1905 en vervangen door nieuwbouw in 2022. Collectie heemkundekring.

De beeldengroep De Vlucht naar Egypte hangt al vanaf de jaren 60 aan de boerderij van het armbestuur. Het gaat om een replica die op initiatief van de heemkundekring werd gemaakt. Daarvoor hing de beeldengroep aan een huis aan de andere kant van de weg. Collectie heemkundekring.